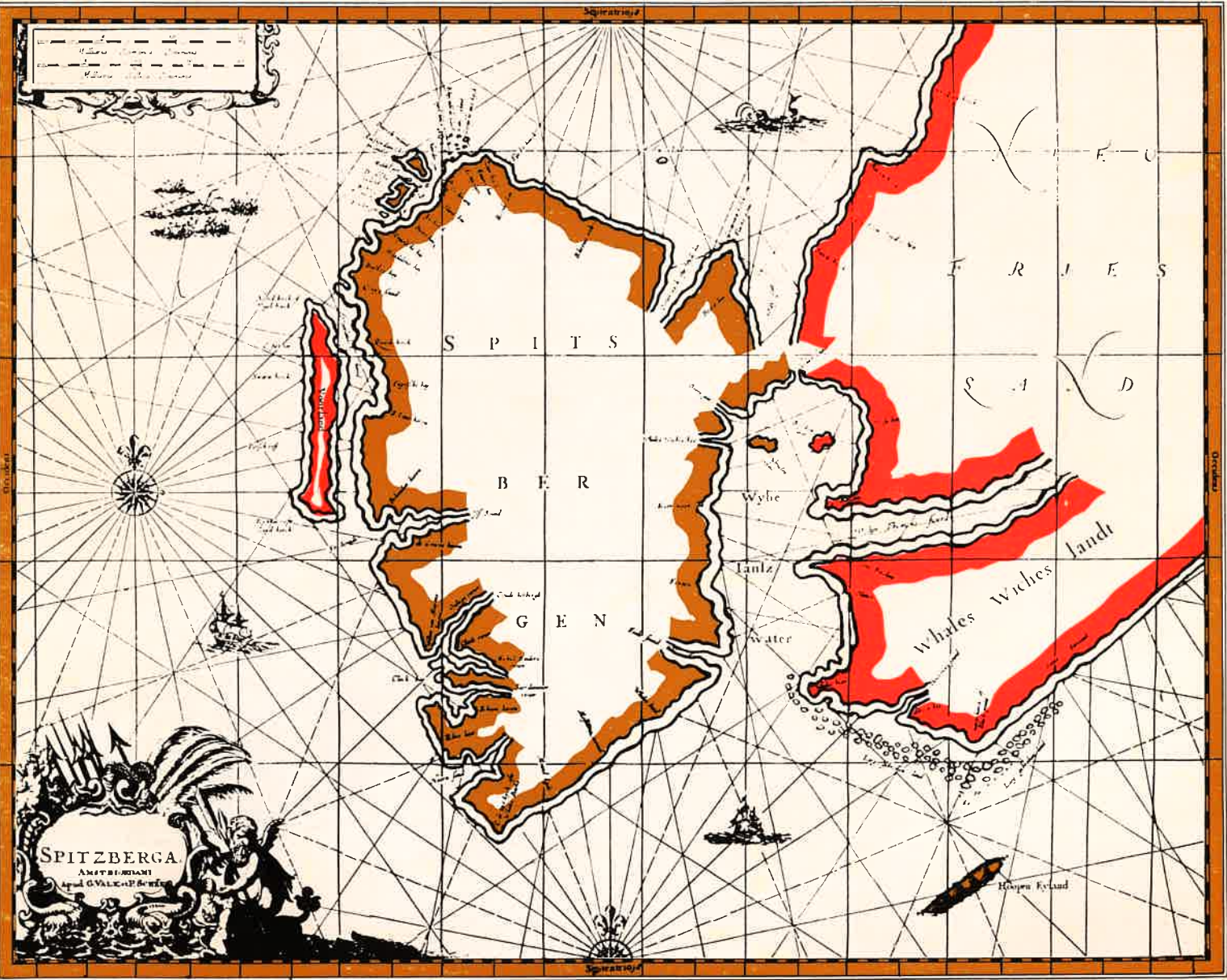

Bes behandlet konfidensielt
inntil generalforsamling er avholdt.

STORE NORSKE SPITSBERGEN KULKOMPANI

AKTIESELSKAP

SPITSBERGENKART FRA 1690

BERETNING FOR 54. DRIFTSÅR 1969 - 70

REPRESENTANTSKAPET 1969 – 70

ORDFØRER: *Direktør Egill Langlo*

VICEORDFØRER: *H.r.advokat Jan Einar Greve*

<i>Direktør Erik Anker, Halden</i>	<i>Direktør Egill Langlo, Bergen</i>
<i>H.r.advokat Jan Einar Greve, Bergen</i>	<i>Generalkonsul Erling Lind, Oslo</i>
<i>Skipsreder Johan Horn, Bergen</i>	<i>Professor Magne Mortenson, Trondheim</i>
<i>Skipsreder Kristian Gerhard Jebsen, Bergen</i>	<i>Kjøpmann Edv. Riisøen, Bergen</i>
	<i>Skipsreder Hans Petter Westfal-Larsen, Bergen</i>

STYRET 1969 – 70

FORMANN: *H.r.advokat Henrik Ameln*

VICEFORMANN: *Direktør Ivar Lund*

H.r.advokat Henrik Ameln, Bergen

H.r.advokat Andreas Arntzen, Oslo

Skipsreder Helge Jakobsen, Tromsø

Direktør Ivar Lund, Bergen

Adm. direktør Fredrik Qvale, Oslo

ADMINISTRASJONEN 1969 – 70

Adm. direktør Ole Møllerud

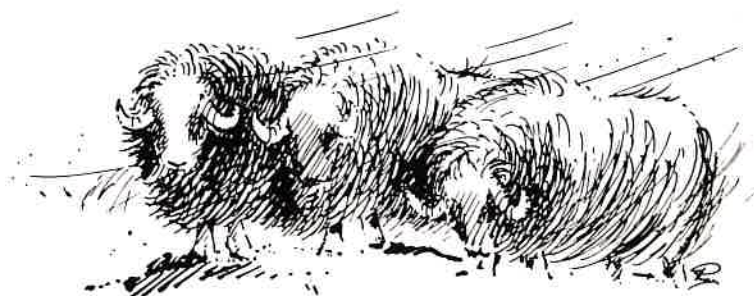
Salgsdirektør Aile Bjørkum

Tekn. direktør Knut Deinboll

Vintersjef Svalbard: Knut Ertsaas

Revisjon:

Statsaut. revisor Hans L. Markussen

54.

ÅRSBERETNING

*Store Norske Spitsbergen
Kulkompani*

A K T I E S E L S K A P

DRIFTSÅRET

1. APRIL 1969 · 31. MARS 1970

J.W.EIDES BOKTRYKKERI

STYRETS BERETNING

for driftsåret

1. april 1969 – 31. mars 1970

GENERELT. Driftsåret 1969/70 ga et relativt tilfredsstillende resultat når en sammenligner med de nærmeste foregående år og for øvrig tar den alminnelige, men ugunstige, omkostningsutvikling i betraktning.

Isforholdene langs vestkysten av Spitsbergen var vanskelige i mai og juni. Skipningen kom derfor sent i gang. Forholdene utover høsten var imidlertid gode.

Vinteren 1969/70 bød på gunstige værforhold. Grubedriften og tilknyttet transport forløp uten større hindringer.

Grubekontorets teleksforbindelse med selskapets kontorer i Norge ble åpnet våren 1969. Denne nye forbindelse styrket kommunikasjonene betraktelig.

GRUBEDRIFTEN. Som vanlig var det manglende tilgang på vante, kvalifiserte arbeidere gjennom sommeren mens tilgangen utover høsten 1969 igjen ble tilfredsstillende.

Budsjettet nettoproduksjon i driftsåret var 423.815 tonn. Strosseproduksjonen ble imidlertid en del lavere enn beregnet. Svikten skyldtes i første rekke en influensaepidemi i november/ desember og en brann i kullsiloen ved grube 6 i desember. Dessuten sviktet produksjonsandelen fra grube 4 i forhold til det budsjetterte grunnet vanskelige driftsforhold i denne gruben. Tilførsel av oppfaringskull pr. 30.11.69 kompenserte det kvantumsmessige underskudd. Det ble i alt produsert 21.400 tonn kull netto fra oppfaring i grube 6 innen oppfaringen pr. 1.12.69 ble integrert i driften. Samlet netto produksjon i driftsåret ble dermed 426.062 tonn.

Av brutto utdrevet kvantum på i alt 503.480 tonn kom 274.067 tonn fra grube 6, 148.754 tonn fra grube 5 og 80.659 tonn fra grube 4. Gjennomsnittlig utgjorde skeideprosenten ca. 17,4% av bruttoproduksjonen. Skeideprosenten for 1968/69 var til sammenligning ca. 24%.

Ved driftsårets avslutning var oppfaringen i grube 6 kommet inn i faste former, og avstanden mellom avanserende oppfaringdrift og retirerende produksjon ble etter hvert tilstrekkelig til å unngå forsinkelse innen transportsystemet under dagen. Bortsett fra endel etterarbeider og utbedringer, betraktes grube 6-anlegget nå som fullført.

Restarbeidene blir utført i løpet av sommeren og høsten 1970.

Grube 6-anleggets regnskap kan avsluttes uten nevneverdige overskridelser av budsjettet på kr. 32,0 millioner.

Vinteren 1969/70 er det drevet åpningsarbeider med henblikk på snarlig oppfaring og drift i selskapets grube 3 på Hotelnesset. Pr. 31.3.1970 var drevet ca. 160 meter hovedstoll etter påhugg av tunnel medio oktober 1969.

Longyearfløtsen ble imidlertid grunnet en forkastningssone først påtruffet noe senere, i en avstand av ca. 190 meter fra dagåpningen. Kullmekthet ca. 90 cm og ren kullgang.

Foruten produksjonsdrift i grubene 6, 5 og 4 og åpningsarbeider knyttet til grube 3, har det vært gjennomført omfattende undersøkelsesarbeider i grubefelt 7 (tilhørende A/S Adventdalen Kullfelt) og diamantboringer i sidedaler syd for Adventdalen.

Vinterens videreførte stoll drift i grubefelt 7 ble gjennomført etter planen men med endel forsinkelser på grunn av dårlig hengfjell. Ved utløpet av driftsperioden primo juli 1970 var stollene drevet til et punkt ca. 3000 meter fra dagen. Kullfløtsen er gradvis blitt renere med hensyn til aske og svovel. Fløtsens mektighet varierer noe men holder seg gjennomgående på noe over 100 cm og er uten mellomstein og skifer.

Det er foreslått en ny fremdriftsplan i grube 7 — feltet for neste vintersesongs vedkommende. Planen er for tiden under vurdering hos A/S Adventdalen Kullfelt og i Industridepartementet.

Diamantboringene utført i sidedaler syd for Adventdalen sommeren og høsten 1969 ga meget positive indikasjoner på Longyearfløtsens sydlige utbredelse. Dette antas å ville få særlig betydning for vurdering av de faktiske kullreserver i grube 6-feltet, idet indikasjonene tyder på at grube 6 har betydelig større drivverdige reserver enn opprinnelig påregnet.

Forberedende arbeider med henblikk på eventuelt å forsere undersøkelser i Svea Østfelt ble iverksatt våren 1970. Disse arbeider pågår.

Oppredningsverket har funksjonert meget tilfredsstillende. Drift av kraftstasjon og transportanlegg har forløpt uten større avbrytelser, bortsett fra taubanestans ved silobrann grube 6 i desember.

Moderniseringsarbeidene i bysamfunnet har fortsatt, bl.a. med fornyelse av forlegning 105 og videreføring av kloakkanlegg. I kraftstasjonen ble det i sommerhalvåret gjennomført revisjon av turbinene og en ny turbin 3 er under montasje.

Automatisering av taubane 3 ved vinkelstasjon Hotelnesset er delvis fullført.

Innen verkstedssektorene har det vært lagt stor vekt på rasjonalisering, forberedende tilrettelegging og forbedring av det periodiske vedlikehold. Opplegget tar sikte på å sentralisere ledelsen av vedlikeholdssektoren fra og med høsten 1970.

Vinteren 1969/70 ble opprettet egen planseksjon under ledelse av overingeniør for uteavdelingene. Formålet var i første rekke å detaljplanlegge og fordele oppgaver av sommerprogrammet innenfor en gitt økonomisk ramme. Rasjonaliseringsoppgaver og langtidsplanlegging vil gradvis bli innarbeidet i denne avdeling.

VERNETJENESTEN OG INFORMASJONSVIRKSOMHETEN. Første ledd i en introduksjons- og opplæringsplan for alle ansatte ved selskapets grubeanlegg ble gjennomført fra sommeren 1969. I løpet av vintersesongen ble det også gjennomført en rekke kurser ledet av representanter for Samarbeidsrådet og fra LO's opplysningssekretariat.

På initiativ fra fagforeningen ble selskapets plan fra 1966 om verneombud for uteavdelingene realisert. Verneombudene gjennomgikk spesielle kurs etter opplegg av personallederen.

Grunnet høy skadefrekvens innen transportsystemet under dagen, ble det høsten 1969 nedsett et eget stedlig utvalg som skulle analysere skadestatistikk og fremkomme med forslag til forbedringer. En rekke av de anbefalte forbedringer til sikring av grubetransporten er allerede gjennomført.

SOSIALE FORHOLD. Forholdet mellom bedriftsledelse og organisasjoner i grubesamfunnet har vært tilfredsstillende.

Forhandlinger om utjevning av visse sosiale skjevheter har vært ført og resultater er oppnådd i minnelighet mellom partene. En lokal TV-stasjon ble satt i drift i Longyearbyen fra september 1969.

Det første spadestikk i forbindelse med bygging av nytt skolebygg, som skal inneholde idrettsfløy med svømmebasseng, har skapt stor glede i samfunnet. Bygget skal reises i løpet av sommeren og høsten 1970 og deretter innredes med sikte på bruk fra høsten 1971.

Longyearbyen hadde besøk av det interdepartementale Svalbardutvalg i august 1969.

Selskapets styre oppholdt seg i Longyearbyen i mars/april 1970. En rekke orienterings- og kontaktmøter ble arrangert.

Både fra forskjellige institusjoner i Longyearbyen og fra selskapets ledelse er det gjort henvendelser til statsmyndighetene med anmodning om snarlig utbygging av en helårs flyplass på Svalbard. På vinterflyplassen i Adventdalen ble montert permanente innflyvningslys og trafikken forløp meget bra gjennom hele vinteren. Det var i alt 25 anløp av større charterfly, Braathen's SAFE's DC-6B, i tiden fra 15. desember til 2. mai.

SALG OG SKIPNING. Det europeiske kullmarked har siden 1945 vært preget av sterkt skiftende konjunkturer. Fra markert underskudd på kull har man i lange perioder opplevet et overskudd som akkumulerte seg i uavsettelige lagre, for så igjen å snu om til mangel på kull. Det har vært gjort mange forsøk på å bringe utviklingen under kontroll, men hittil ser det ut til at forandringene har skjedd snarere mot enn med ekspertenes forutsigelser. Det var lite som tydet på at 1969 skulle komme til å skille seg ut fra den vanskelige periode kullnæringen har gått igjennom i de senere år. Ikke desto mindre opplevet vi mot slutten av året en tilstrømming på markedet som ga visse håp for en bedring av situasjonen for kullnæringen. De tendenser som kunne spores, økte fra årsskiftet og inn i 1970 med atskillig styrke og førte til sterk etterspørsel etter kull med tilsvarende prisstigning. Bedringen kom for sent til å få innflytelse på våre skipninger i 1969, men vil gi seg positivt utslag i prisene for etterfølgende år.

Skipningskvantum i 1969 var ca. 400.000 tonn som fordelte seg med ca. 340.000 til Norge og ca. 60.000 til utlandet.

Av våre norske kunder avtok Norsk Koksverk A/S ca. 226.000 tonn, handelsimportørene i Nord-Norge ca. 54.000 tonn, mens resten ca. 60.000 tonn, gikk til norsk metallurgisk industri.

Skipningen i 1969 ble dessverre rammet av den største ulykke i Svalbardfartens historie idet M/S «Wenny» totalforliste ca. 100 nautiske mil nord for Andøya på vei fra Longyearbyen

til Mo i Rana den 31. juli 1969. Vårt selskap beklager sterkt tapet av menneskeliv i forbindelse med det tragiske forliset. Tross inngående undersøkelser har det ikke lyktes å bringe årsaken til forliset på det rene.

De øvrige skipninger forløp normalt og uten uhell av noen art. Assistanse i forbindelse med åpning og avslutning av skipningssesongen ble ytet av Brødr. Jakobsens Rederi A/S, Tromsø.

Med utgangspunkt i den nåværende vanskelige forsyningssituasjon for kull, særlig i den metallurgiske industri, har våre kunder innenfor denne bransje ønsket å sikre sine forsyninger for et noe lengre tidsrom enn de ellers har gjort. Vi har imøtekommet dette ønske ved avtaler på noe lengre sikt, til priser som er vesentlig bedre enn dem vi tidligere har kunnet oppnå på dette marked. Det er likeledes på det rene at vi for andre salg vil oppnå bedre priser enn de senere års markedsforhold har betinget. Hvorvidt og hvor lenge de nåværende gunstige markedsforhold vil holde seg, er det vanskelig å ha noen formening om. Ekspertise på dette felt har feilet for meget og for ofte til at man kan forlate seg på den.

REGNSKAP. Revidert regnskap for driftsåret 1. april 1969 til 31. mars 1970 fremlegges.

Vinnings- og tapskonto er gjort opp med et brutto driftsoverskudd på grubedriften, stort kr. 1.322.287,93, tillagt nettooverskuddet på drift av Strandgaten 209, kr. 135.786,63, i alt kr. 1.438.074,56. Avskrivninger på andre faste aktiva enn Strandgaten 209 er belastet regnskapet med kr. 1.545.294,27 og skatter er avsatt med kr. 24.532,—. Årets netto driftsunderskudd, kr. 111.751,71, er dekket ved overførsel fra reservefondet.

Kullbeholdningen er vurdert på grunnlag av oppnådde salgskontrakter. Det foreligger ikke noen oppløsning av reserver i kullbeholdningen, idet en øket beholdningspris i regnskapet pr. 1.4.1970 i forhold til 1.4.1969 bygger på økte salgspriser i salgskontraktene for 1970.

Det er i regnskapsåret produsert 426.062 tonn kull, mens skipning og eget forbruk var 418.004 tonn. I regnskapsåret er således kullbeholdningen økt med 8.058 tonn.

Beholdningen av driftsmateriell er vurdert etter tilsvarende retningslinjer som i forrige års regnskap.

Selskapet har adgang til å foreta større avskrivninger på faste aktiva, men årets regnskapsførte avskrivninger ansees å være forsvarlige. Ved vurderingen av dette spørsmål har man tatt hensyn til at driften fra 1.4.69 foregår under avtalen med Den norske Stat om grube 6.

Av investeringsbeløpet vedrørende grube 6 fra Den norske Stat, stort kr. 32.000.000, er pr. 1.4.70 medgått kr. 31.487.276,64. Resten av beløpet vil bli anvendt til sluttarbeider i 1970/71. Det henvises til note på balansen.

Den norske Stat har dekket en andel av undersøkelser av grube 3 med kr. 350.719,— og en andel av andre undersøkelser på selskapets eiendommer med kr. 181.277,54.

Åpning av grube 3 etter avsluttede undersøkelser er igangsatt i 1969/70 under en særavtale med Industridepartementet. Selskapets andel av undersøkelser og de hittil medgatte åpningskostnader er aktivert i regnskapet.

Av bevilgninger på statsbudsjettet for 1969 og 1970 til A/S Adventdalens Kullfelt er i regnskapsåret inngått kr. 2.000.000 og senere ytterligere kr. 2.000.000, hvorefter samtlige selskapets regnskapsførte utlegg pr. 31.3.70 til undersøkelser av grube 7 er dekket — eksklusive driftsmateriell anskaffet for disse undersøkelser, som er i beholdning pr. 31.3.70.

Av tilgangspostene under faste aktiva på Svalbard nevnes følgende større poster: Automatisering taubane 3 er regnskapsført med kr. 214.000,—, som deretter er dekket ved brannskaderstatning. Maskiner og utstyr for kraftstasjonen er regnskapsført med kr. 287.000,— og rulende materiell med kr. 247.000,—.

I alt har selskapet siden 1945 investert 92 millioner kroner på Svalbard — eksklusive de investeringer som er finansiert ved statsmidler. Til ansatte er i samme tidsrom utbetalt i direkte arbeidslønninger og sosiallønn i alt 399 mill. kroner, hvorav i driftsåret 25,9 mill. kroner.

Det totale skipningskvantum siden 1945 utgjør 7,7 mill. tonn, hvorav til utlandet 2,4 mill. tonn. Valutainntektene ved utenlandssalgene etter krigen motsvarer 251 mill. kroner.

Ved stortingsvedtak av 12.12.69 ble statsgarantien for kassakredittåen forhøyet fra 9 til 12 mill. kroner og forlenget til 1971.

Bergen, den $\frac{31. \text{ mars } 1970}{10. \text{ september } 1970}$

I styret for

STORE NORSKE SPITSBERGEN KULKOMPANI AKTIESELSKAP

Henrik Ameln Andreas Arntzen Helge Jakobsen Ivar Lund Fredrik Qvale
formann

REGNSKAP 1969 - 1970

Bes behandlet konfidensielt
 i forbindelse med årsmøtet som er avholdt.

VINNINGS- OG TAPSKONTO 1/4 1969 - 31/3 1970

	1969/70	1968/69
Produksjon (tonn)	426.062	325.461
		(1.000 kr.)
Produksjonsinntekter	36.142.329,47	30.269
Refunderte utgifter Svalbard	1.303.470,22	1.559
Andre inntekter	345.500,—	3
	37.791.299,69	31.831
Direkte produksjonsomkostninger (eksklusiv lønn stigere og formenn)	20.315.571,69	19.962
Bysamfunns- og andre sosiale omkostninger på Svalbard	8.211.889,83	7.680
Administrasjonsomkostninger Svalbard inkl. lønn stigere og formenn	3.474.546,97	3.221
Omkostninger Svalbard total pr. tonn produksjon 75,11 (94,83)	32.002.008,49	30.863
Brannassuransé m.v.	290.497,85	52
Kulleksp.avgift m.v.	311.337,—	221
Pensjoner, pensjonsforsikring	424.326,01	78
	33.028.169,35	31.214
Administrasjons- og salgsmkostninger Norge	1.968.038,96	1.692
Godtgjørelse til representantskap, styre og forretningsfører	161.207,37	166
Driftsomkostn. total, ekskl. renteutgifter pr. tonn prod. 82,52 (101,61)	35.157.415,68	33.072
Brutto driftsoverskudd grubedriften, ekskl. renteutgifter	2.633.884,01	÷ 1.241
Renteutgifter (netto driften)	1.311.596,08	897
Sum	1.322.287,93	÷ 2.138
Avskrivninger	1.545.294,27	÷ 2.410
Sum	÷ 223.006,34	÷ 4.543
Inntekter Strandgt. 209 brutto	379.646,—	
Renter	142.959,37	
Avskrivninger	100.900,—	129
	÷ 87.219,71	÷ 4.419
Avsatt til skatter	24.532,—	46
Netto driftsunderskudd 1969/70	÷ 111.751,71	÷ 4.465

som dekkes ved overførsel fra reservefondet.

AKTIVA

BALANSE PR. 31/3 1970

PASSIVA

	1969/70	1968/69 (1.000 kr.)		1969/70	1968/69 (1.000 kr.)
Land- og gruberettigheter	1.084.000,—		Aksjekapital	9.600.000,—	9.600
— årets avskrivninger	34.000,—	1.084	Reeservefond, saldo pr. 1/4—69	394.639,26	
Landeieendommer oppskrevet 1968/69	5.900.000,—	5.900	Fragår: underskudd 1969/70	111.751,71	395
Åpnings- og oppfaringsarbeider grube 4 og 5	1.030.000,—		Fond til sosiale formål på Svalbard I	7.630,91	
— årets avskrivninger	371.000,—	1.030	Fond til sosiale formål på Svalbard II	35.583,52	52
Bygninger og bygningsmessige anlegg	5.845.880,—		Udisponert brannskadeerstatning	275.757,81	
+ tilkommet 1969/70	278.864,45		fragår: anvendt 1969/70	214.248,29	276
	6.124.744,45		Partialobligasjonslån og annen pantegjeld på selskapets eiendommer	14.224.000,—	15.006
— Dekket ved brannskadeerstatning	214.248,29		Svalbardpenger i sirkulasjon	5.596.818,40	3.138
	5.910.496,16		Avsetning til skatter	70.000,—	70
— årets avskrivninger	798.200,—	5.846	Andre kreditorer (herav kassakredittje!d kr. 12.008.637,68)	27.561.983,88	20.748
Maskiner, transportmateriell o.l.	1.033.400,—		Garantiansvar	9.850,—	
+ tilkommet 1969/70	533.894,27		Diskonteringsansvar	238.526,—	
	1.567.294,27		Den norske Stat har ydet selskapet et investeringslån, stort kr. 32.000.000,—, med betinget tilbakebetalingsplikt på vilkår og under avtale som er inntatt i St.prp. nr. 51 — 1967/68, kfr. Stortingsvedtak av 20/5 1968. Midlene skal anvendes til utbygging av en ny grube, betegnet grube 6.		
— årets avskrivninger	326.194,27	1.033	Da selskapet ikke har vanlig debitoransvar for investeringslånet, idet lånevilkårene bl.a. prioriterer lånet etter aksjekapitalen ved eventuell likvidering, er lånet og de tilhørende investeringer ikke regnskapsført som aktiva og passiva i selskapets årsbalanse.		
Undersøkelse grube 3	212.320,24		Av avtalemidlene var investert pr. 31/3—69	23.871.124,29	
+ tilkommet 1969/70	1.205.552,53		Investert 1969/70	7.616.152,35	
	1.417.872,77		I alt investert av avtalemidlene for utbygging av grube 6 pr. 31/3—1970	31.487.276,64	
— bevilget ved Den norske Stat — andel	350.719,—	213			
Andre undersøkelser	146.135,43				
+ tilkommet 1969/70	262.308,02				
	408.443,45				
— bevilget ved Den norske Stat — andel	181.277,54	146			
Nyanlegg grube 6 1969/70	7.616.152,35				
— finansiert under avtale med Den norske Stat	7.616.152,35	0			
Rest forskuttering grube 7 pr. 1/4—69	1.262.256,42				
+ tilkommet 1969/70	2.385.922,40				
	3.648.178,82				
— bevilget ved Den norske Stat	3.648.178,82	1.262			
Sum anlegg Svalbard	15.256.715,84	16.514			
Faste eiendommer i Norge	4.558.701,97				
— avgang	11.525,48				
	4.547.176,49				
— årets avskrivninger	104.500,—	4.559			
Øvrige driftsmidler i Norge	77.800,—				
— årets avskrivninger	12.300,—	78			
	65.500,—				
Beholdning driftsmateriell	7.389.639,28	6.845			
Beholdning salgsprodukter	16.752.615,—	14.393			
Andel i andre selskaper	67.801,—	68			
Verdipapirer	17.500,—	22			
Kullkunder og andre debitorer	6.047.454,35				
Lån ansatte	497.466,67				
Forskutteringer under avtaler med staten samt forskførte assuranse	1.991.308,—	4.549			
Kassabeholdning inkl. Svalbardpenger	4.890.916,46	2.230			
Innestående i bank og på postgiro	20.820,69	27			
	57.440.413,78	49.285		57.440.413,78	49.285

Bergen, den 31. mars 1970
10. september 1970

I styret for

STORE NORSKE SPITSBERGEN KULKOMPANI AKTIESELSKAP

Henrik Ameln Andreas Arntzen Helge Jakobsen Ivar Lund Fredrik Qvale
formann

Ole Møllerud
adm. direktør

Lars Teigland
økonomisjef

Regnskapet er revidert av meg. Jeg viser til revisjonsberetning avgitt den 7/9-70

Hans L. Markussen
statsaut. revisor

*F*oranstående årsberetning med ved-
heftet utdrag av Vinnings- og Taps-
konto er godkjent i representantskaps-
møte i dag til fremleggelse på general-
forsamlingen med innstilling om at
regnskapet godkjennes og at styret be-
vilges ansvarsfribet for forretnings-
førselen.

Den ordinære generalforsamling er be-
sluttet avholdt den 21. oktober 1970
kl. 13.00 på selskapets kontor i Strand-
gaten 209, Bergen.

Bergen, 10. september 1970.

EGILL LANGLO

Representantskapets ordfører

BILDER OG KART

m/s Ingeren 20395 tonn dm.

Barneskirenn på Longyarbreen

*Et par av
våre
norske kunder*

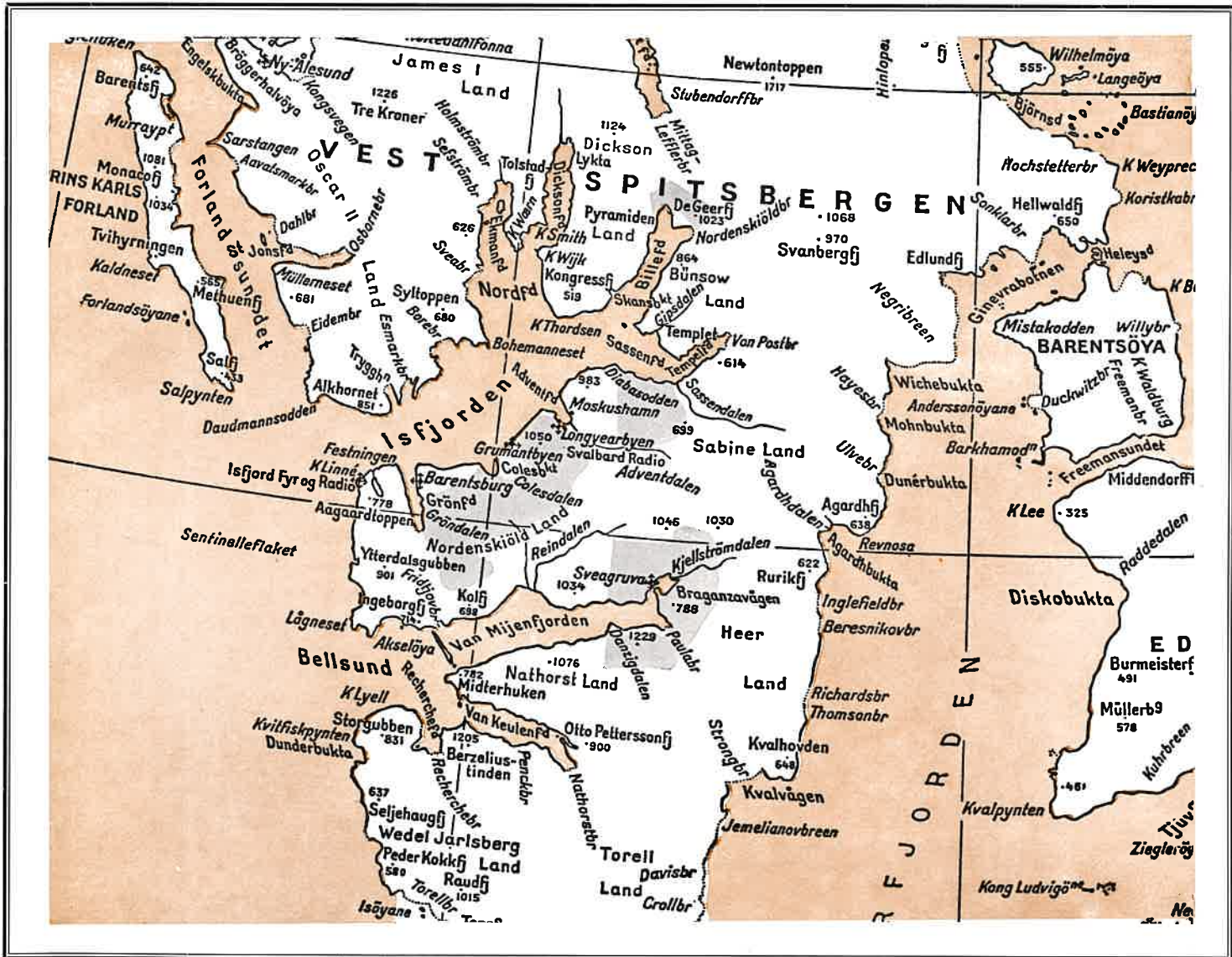
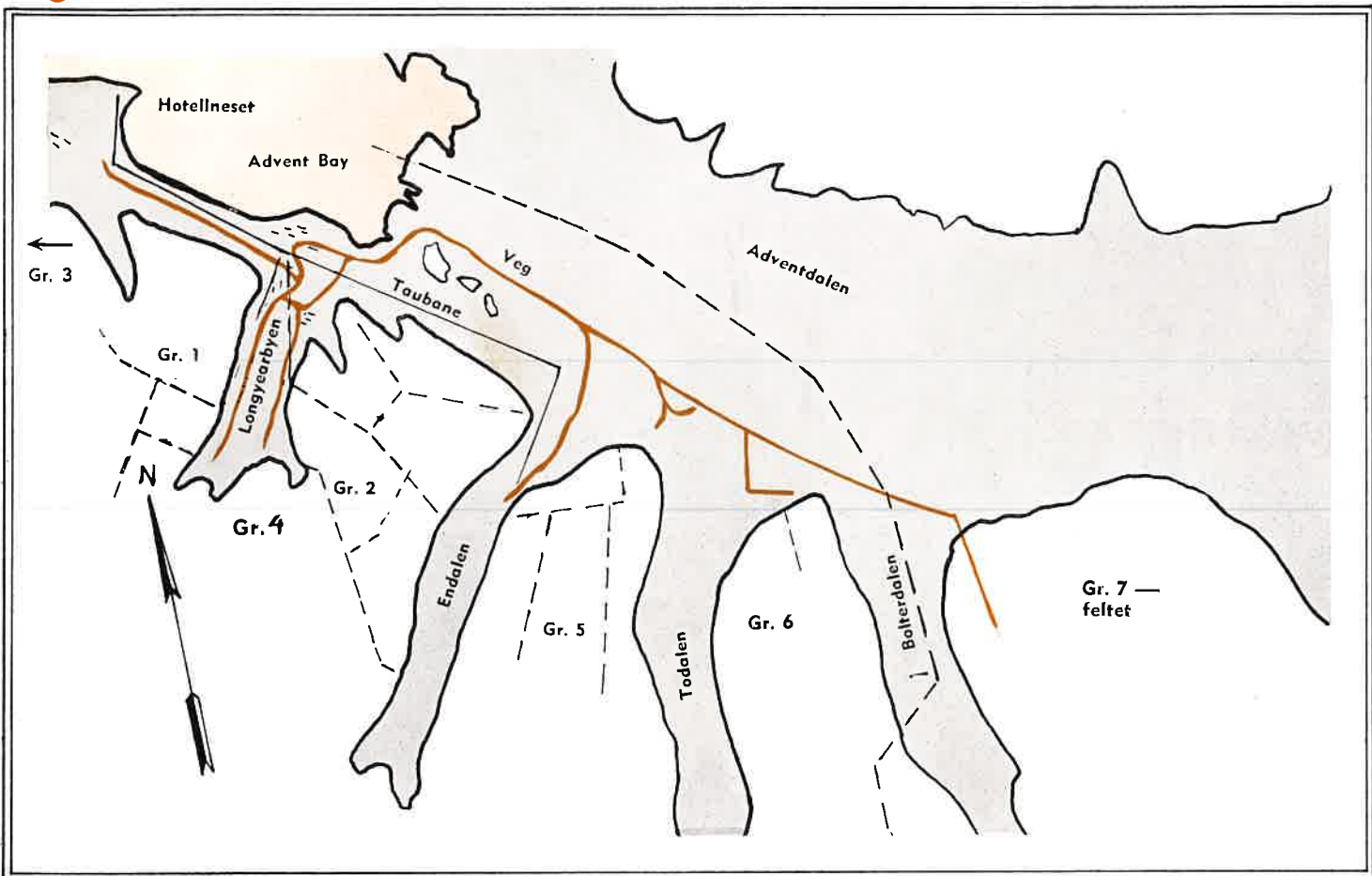

Norsk Koksverk A.s, Mo i Rana

Fiskaa Verk, Kristiansand S.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY